

ÍNDIX

PRESENTACIÓ	25
ABREVIACIONS	29
CAPÍTOL I. ELS ANTECEDENTS HISTÒRICS DE L'AUTONOMIA DE CATALUNYA . . .	33
1. La construcció de l'Estat espanyol contemporani	34
1.1. Unitat de la monarquia i diversitat dels regnes	34
1.2. La Guerra de Successió i el Decret de Nova Planta	36
1.3. La consolidació de l'Estat unitari centralitzat al segle XIX	38
2. El catalanisme polític. La Mancomunitat de Catalunya	40
2.1. Del provincialisme al republicanisme federal. El Projecte de Constitució per a l'Estat català del 1883	40
2.2. El catalanisme polític i les seves reivindicacions. Les Bases de Manresa.	43
2.3. La Mancomunitat: Estatut, organització i obra de govern.	46
3. Catalunya dins l'Estat integral de la Segona República.	49
3.1. La Generalitat provisional del 1931 i l'Estatut de Núria.	49
3.2. La Constitució de la Segona República i l'Estatut del 1932	52
3.3. La Generalitat republicana: organització i evolució	55
4. Desfeta i represa: el franquisme, la transició a la democràcia i el restabliment provisional de la Generalitat	58
4.1. El franquisme i la lluita per l'autonomia	58
4.2. La transició a la democràcia i el restabliment de la Generalitat provisional	60
5. El procés constituent i el procés estatuent.	63
5.1. L'organització territorial i el reconeixement de la diversitat en el debat constituent.	63
5.2. L'elaboració del projecte d'Estatut. L'Estatut de Sau	66
5.3. La fase final de l'aprovació de l'Estatut	67
Bibliografia	70

CAPÍTOL II. EL DESPLEGAMENT DE L'ESTATUT DEL 1979

I L'ESTATUT DEL 2006	71
1. El desplegament de l'Estatut del 1979 (1980-2003).	73
1.1. Introducció	73
1.2. L'exercici de les competències.	73
1.2.1. El repartiment competencial	73
1.2.2. Organització institucional, administrativa i territorial.	74
1.2.3. Elements identitaris: llengua, cultura, dret civil i símbols	75
1.2.4. Àmbits de prestació de serveis: ensenyament, sanitat i assistència social	77
1.2.5. Àmbits d'intervenció en el territori: ordenació territorial, urbanisme i medi ambient	78
1.2.6. Sectors econòmics: comerç i turisme	79
1.2.7. Altres àmbits.	79
1.3. Les limitacions sobrevingudes i les propostes de canvi	80
2. L'elaboració i l'aprovació de l'Estatut del 2006	82
2.1. La tramitació al Parlament de Catalunya	82
2.1.1. Antecedents i marc normatiu	82
2.1.2. La ponència redactora	84
2.1.3. El debat i la votació en comissió.	86
2.1.4. El Dictamen 269/2005 del Consell Consultiu i el debat i la votació en el Ple	87
2.2. La tramitació a les Corts Generals	88
2.2.1. Marc normatiu i abast fonamental de la intervenció de les Corts Generals	88
2.2.2. L'admissió a tràmit per la Mesa del Congrés dels Diputats i la Interlocutòria del Tribunal Constitucional 85/2006	91
2.2.3. El debat i la votació de totalitat en el Ple del Congrés dels Diputats	92
2.2.4. Les esmenes a l'articulat presentades pels grups parlamentaris del Congrés dels Diputats i la negociació extraparlamentària de l'Estatut	93
2.2.5. La Comissió Conjunta Comissió Constitucional del Congrés - Delegació del Parlament de Catalunya.	93
2.2.6. Debat i votació en la Ponència Conjunta i en la Comissió Conjunta.	95
2.2.7. Debat i votació en el Ple del Congrés dels Diputats	97
2.2.8. La tramitació al Senat.	98
2.2.9. El referèndum.	99
3. Trets generals de l'Estatut del 2006.	100

4. Els recursos d'inconstitucionalitat presentats contra l'Estatut del 2006	105
5. Els efectes de la STC 31/2010 sobre l'Estatut del 2006	106
Bibliografia	111
CAPÍTOL III. CATALUNYA EN L'ESTAT AUTONÒMIC	113
1. La constitució territorial	114
1.1. La forma d'Estat i l'anomenada «constitució territorial»	114
1.2. Els elements territorials continguts en la Constitució	116
1.3. El model territorial d'Estat en el disseny constitucional: l'Estat autonòmic constitucional	119
2. El model territorial actual com a conseqüència del procés autonòmic	121
2.1. Crisi política i pactes polítics	121
2.1.1. La crisi política	121
2.1.2. Els acords autonòmics UCD-PSOE del 1981	122
2.1.3. Els acords autonòmics PSOE-PP del 1992	123
2.2. Els trets essencials del model vigent d'Estat autonòmic	124
3. L'autonomia política de Catalunya	126
4. La reforma estatutària a partir del 2006, la STC 31/2010 i l'encaix de Catalunya en l'Estat autonòmic	128
Bibliografia	131
CAPÍTOL IV. ELS ELEMENTS DEFINIDORS DE L'AUTONOMIA A CATALUNYA	133
1. Introducció	134
2. Catalunya com a nacionalitat	134
2.1. Una aproximació teoricopolítica	134
2.2. La recepció constitucional i estatutària del terme «nacionalitat»	135
3. Els drets històrics	138
4. La Generalitat com a institució d'autogovern de Catalunya	139
5. La condició política de català	141
6. El territori de Catalunya	143
6.1. La delimitació del territori	143
6.2. Les modificacions dels límits territorials	144
6.2.1. Els límits externs	144
6.2.2. Les divisions internes	145
7. El règim juridicolingüístic a Catalunya	147
7.1. Consideracions preliminars	147
7.1.1. La perspectiva juridicoconstitucional de la qüestió lingüística	147
7.1.2. La recepció constitucional i estatutària	149

7.2	La competència en matèria lingüística	150
7.3	El caràcter de llengua pròpia	151
7.4	La doble oficialitat	153
7.5	L'ús del català i del castellà en diversos àmbits	156
7.5.1	Les administracions	156
7.5.2	L'ensenyament	159
7.5.3	Els mitjans de comunicació social	160
7.5.4	Altres àmbits.	161
7.6	El règim jurídic de l'occità	163
8	Els símbols	164
8.1	Concepte i característiques.	164
8.2	Els símbols de Catalunya: usos.	164
8.3	La protecció jurídica.	166
	Bibliografia	167

CAPÍTOL V. ELS DRETS I DEURES DE LA CIUTADANIA

I ELS PRINCIPIS RECTORS	169
1. La inclusió d'un catàleg de drets, deures i principis rectors en el títol I de l'Estatut.	171
2. El catàleg de drets i deures i principis rectors com a matèria estatutària	172
2.1. El reconeixement de drets i deures com a contingut de l'Estatut d'autonomia.	172
2.2. Principis i normes que poden limitar el catàleg de drets	173
3. L'estructura i el contingut del títol I de l'Estatut	176
4. La titularitat dels drets estatutaris	178
4.1. La titularitat activa	179
4.2. La titularitat passiva	180
5. Característiques generals del títol I de l'Estatut	180
5.1. El catàleg de drets i deures estatutaris com a complement i superació del catàleg de drets i deures constitucionals	181
5.2. El predomini dels drets socials i de participació, i el reconeixement de drets de reforç de la identitat col·lectiva	182
5.3. La dependència dels drets, pel que fa al contingut i a les garanties, respecte a allò que determini la llei	183
5.4. Els drets estatutaris com a drets públics subjectius	184
5.5. La funció dels principis rectors: el reforç de la projecció dels drets i de la forma d'Estat social i democràtic de dret	185
5.6. Les noves funcions dels drets i deures estatutaris	185
6. Les garanties estatutàries dels drets i dels principis rectors	186
6.1. Les garanties de caràcter normatiu	186
6.1.1. La vinculació directa dels drets	187

6.1.2. El principi de la major eficàcia dels drets	187
6.1.3. La reserva de llei	187
6.2. Les garanties institucionals	188
6.2.1. La protecció i la defensa dels drets per mitjà del Síndic de Greuges	188
6.2.2. El control previ d'estatutarietat pel Consell de Garanties Estatutàries	188
6.2.3. La protecció dels drets relatius a les dades personals per mitjà d'una autoritat independent.	189
6.3. Les garanties jurisdiccionals	189
Bibliografia	190
CAPÍTOL VI. LES FONTS DEL DRET A CATALUNYA	191
1. Les fonts del dret. Ordenament jurídic estatal i ordenaments jurídics autonòmics.	193
1.1. Els conceptes «fonts del dret» i «ordenament jurídic» en l'Estat autonòmic	193
1.2. Les relacions entre l'ordenament jurídic estatal i els autonòmics: separació i complementarietat	194
1.3. Les clàusules de tancament de l'ordenament jurídic global: supletorietat i prevalença	196
2. L'Estatut d'autonomia	198
2.1. El procediment d'elaboració de l'Estatut.	199
2.2. La naturalesa jurídica i la funció de l'Estatut	200
2.3. La posició de l'Estatut en el sistema de fonts	203
2.3.1. Constitució i estatut	204
2.3.2. Estatut i lleis autonòmiques.	204
2.3.3. Estatut i lleis estatals	205
2.4. El contingut i l'estructura de l'Estatut.	207
2.4.1. El contingut de l'Estatut	207
2.4.2. L'estructura de l'Estatut.	210
2.5. La reforma de l'Estatut	211
2.5.1. Concepte i significat de la reforma estatutària.	211
2.5.2. Els procediments de reforma de l'Estatut	212
a) La reforma dels títols estatutaris que no afecten les relacions amb l'Estat	212
b) La reforma de la resta de títols estatutaris	214
3. La llei autonòmica	216
3.1. El règim jurídic de la llei autonòmica. Les relacions amb la llei estatal: el principi de competència.	216
3.2. La llei ordinària i els tipus específics de lleis	218
3.2.1. Relació de la llei ordinària amb els tipus específics de lleis.	218

3.2.2. Les lleis de desenvolupament bàsic de l'Estatut.	219
3.2.3. Les lleis de pressupostos	219
3.3. El procediment legislatiu.	220
3.3.1. El procediment legislatiu ordinari	221
a) La iniciativa legislativa	221
b) La tramitació i l'aprovació parlamentàries	224
c) La promulgació i la publicació de la llei.	226
3.3.2. Modalitats del procediment legislatiu ordinari	226
3.3.3. Procediments legislatius especials	227
3.4. El control de les lleis	228
4. El Reglament parlamentari	230
4.1. Els antecedents estatutaris	230
4.2. La naturalesa jurídica del Reglament parlamentari	231
4.3. Les especialitats materials i procedimentals del Reglament parlamentari	232
4.4. La posició del Reglament parlamentari en el sistema de fonts . . .	234
5. Les normes del Govern amb rang de llei.	234
5.1. La previsió estatutària dels decrets legislatius i dels decrets llei	234
5.2. Els decrets legislatius.	235
5.2.1. Les condicions de la delegació legislativa.	235
5.2.2. Tipus de lleis de delegació	236
5.2.3. L'elaboració del decret legislatiu	237
5.2.4. El control del decret legislatiu	237
a) El control parlamentari	238
b) El control jurisdiccional	238
c) El control pel Consell de Garanties Estatutàries	239
5.3. Els decrets llei	240
5.3.1. Les condicions materials del decret llei	240
5.3.2. L'elaboració del decret llei	241
5.3.3. La provisionalitat del decret llei i la validació parlamentària.	242
5.3.4. La tramitació posterior com a llei	242
5.3.5. Els controls d'adequació del decret llei a l'Estatut i a la Constitució	243
6. El reglament autonòmic	244
6.1. Trets generals del reglament autonòmic i relacions amb la llei .	244
6.2. La titularitat de la potestat reglamentària	245
6.3. Tipus de reglaments i relacions entre ells	246
6.4. L'elaboració dels reglaments	247
6.5. El control dels reglaments	248
Bibliografia	249

CAPÍTOL VII. LES INSTITUCIONS DE LA GENERALITAT (I):

EL PARLAMENT DE CATALUNYA	251
1. La Generalitat com a sistema parlamentari	253
1.1. Introducció	253
1.2. La identificació de la Generalitat com a sistema parlamentari en la Constitució i en l'Estatut	254
2. La composició del Parlament	255
2.1. El caràcter unicameral	255
2.2. El nombre de diputats	256
2.3. La durada del mandat parlamentari	256
2.4. El sistema electoral	258
2.4.1. La circumscripció electoral	259
2.4.2. La representació de les diverses zones del territori i el repartiment d'escons entre les circumscripcions.	260
2.4.3. La fórmula electoral	261
2.4.4. La forma de vot i el llinar	262
2.5. El sistema de partits polítics a Catalunya	262
2.5.1. Els resultats electorals i els partits polítics amb representació al Parlament	262
2.5.2. El finançament dels partits polítics	264
3. L'estatut dels membres del Parlament	266
3.1. Els requisits per ser membre del Parlament: les causes d'incompatibilitat i d'inelegibilitat	266
3.2. L'adquisició, la suspensió i la pèrdua de la condició de membre del Parlament	268
3.3. Les prerrogatives parlamentàries: la inviolabilitat, la immunitat parcial i el fur jurisdiccional	270
3.4. Els drets i els deures dels diputats	271
3.4.1. Els drets i els deures de participació en la institució parlamentària	271
3.4.2. Els drets de caràcter econòmic	272
3.4.3. El dret a l'assistència en la funció de diputat i el dret a obtenir informació	272
4. L'autonomia del Parlament	273
4.1. L'autonomia financera	274
4.2. L'autonomia administrativa	275
5. L'organització del Parlament	276
5.1. Els òrgans de govern institucional	276
5.1.1. Funcions del president del Parlament	277
5.1.2. Funcions de la Mesa del Parlament	278
5.2. L'organització del pluralisme polític	279
5.2.1. Naturalesa jurídica dels grups parlamentaris	280

5.2.2. Els grups parlamentaris al Parlament.	280
5.2.3. Els subgrups parlamentaris en el si del Grup Mixt	282
5.2.4. Els diputats no adscrits	282
5.2.5. La Junta de Portaveus	283
5.3. L'organització funcional	284
5.3.1. El Ple del Parlament.	284
5.3.2. La Diputació Permanent	284
5.3.3. Les comissions parlamentàries.	285
5.3.4. Les ponències.	288
5.3.5. Els intergrups i altres òrgans parlamentaris	289
6. El funcionament del Parlament	290
6.1. Els períodes de sessions.	290
6.2. El debat parlamentari com a mètode de treball.	290
6.3. La determinació de l'ordre del dia.	291
6.4. L'ordenació dels debats	292
6.5. La votació com a mètode de decisió	292
6.5.1. Quòrum de presència i quòrum de votació	292
6.5.2. Els sistemes de votació.	293
6.5.3. Delegació de vot	294
7. Les funcions del Parlament.	294
7.1. La funció representativa	294
7.2. La funció legislativa.	295
7.3. La funció de creació del Govern	296
7.4. La funció d'impuls de l'acció política i de govern	296
7.5. La funció de control	297
7.6. Altres funcions	300
7.6.1. L'elecció i el nomenament de càrrecs.	300
a) Els senadors en representació de la Generalitat.	301
b) Les institucions estatutàries	302
c) Els mitjans de comunicació de titularitat pública	302
d) La proposta de candidats al Tribunal Superior de Justícia	302
e) La proposta de candidats al càrrec de magistrat del Tribunal Constitucional.	303
f) Altres supòsits establerts en lleis sectorials	303
7.6.2. L'exercici de la iniciativa legislativa establert per l'article 87.2 de la Constitució.	303
7.6.3. La interposició de recursos d'inconstitucionalitat	304
7.6.4. L'aprovació de propostes de consultes populars per via de referèndum.	304
Bibliografia	305

CAPÍTOL VIII. LES INSTITUCIONS DE LA GENERALITAT (II):

EL PRESIDENT DE LA GENERALITAT I EL GOVERN	307
1. El president de la Generalitat: posició institucional	309
2. Investidura, nomenament i causes de cessament del president de la Generalitat	309
2.1. El procediment d'investidura	309
2.1.1. La proposta d'un candidat	310
2.1.2. El debat i la votació	311
2.2. El nomenament	313
2.3. Les causes de cessament	314
2.4. La limitació de mandats	315
3. Les funcions i les atribucions del president de la Generalitat	316
3.1. Atribucions en la més alta representació de la Generalitat	316
3.2. Atribucions en la representació ordinària de l'Estat a Catalunya	317
3.3. Atribucions en la direcció del Govern	317
3.4. La delegació de funcions executives en un dels consellers	318
3.5. La dissolució del Parlament	321
4. El Govern: posició institucional	322
4.1. Composició, designació i causes de cessament	323
4.2. Estructura i organització	325
4.3. El conseller primer i el vicepresident del Govern	326
5. Les funcions del Govern	327
5.1. Funcions de direcció política	328
5.2. Funcions de direcció administrativa	329
5.3. Les potestats normatives del Govern	330
6. El funcionament del Govern	331
7. L'estatut personal del president i dels membres del Govern	332
7.1. La immunitat limitada i el fur jurisdiccional	332
7.2. El règim d'incompatibilitats	333
7.3. Drets honorífics i protocol·laris	334
7.4. L'estatut dels expresidents de la Generalitat	334
8. La responsabilitat política del president i del Govern	335
8.1. Concepte	335
8.2. Mecanismes	335
8.2.1. La moció de censura	336
a) Caràcter constructiu	336
b) Presentació i període de reflexió	336
c) Debat i votació	337
d) Efectes	338

8.2.2. La qüestió de confiança	338
a) Presentació i període de reflexió	338
b) Debat, votació i efectes	339
8.3. La responsabilitat política individual dels consellers	339
Bibliografia	340

CAPÍTOL IX. LES INSTITUCIONS DE LA GENERALITAT (III): EL CONSELL DE GARANTIES ESTATUTÀRIES, EL SÍNDIC DE GREUGES, LA SINDICATURA DE COMPTES I EL CONSELL DE L'AUDIOVISUAL DE CATALUNYA	341
1. Les institucions del capítol V del títol II de l'Estatut:	
trets generals.	343
2. El Consell de Garanties Estatutàries.	344
2.1. Regulació.	344
2.3. Composició i estatut jurídic dels membres	347
2.4. Organització	348
2.5. Competències	349
2.5.1. Dictàmens potestatus	349
a) Sobre projectes i proposicions de llei en tràmit al Parlament	349
b) Sobre projectes i proposicions de reforma de l'Estatut en tràmit al Parlament	352
c) Sobre decrets llei sotmesos a convalidació del Parlament.	353
d) Sobre projectes de decret legislatiu aprovats pel Govern	354
e) Sobre projectes i proposicions de llei i projectes de decret legislatiu que afectin l'autonomia local garantida per l'Estatut.	355
f) Altres dictàmens	357
2.5.2. Dictàmens preceptius	357
a) Dictamen previ a la interposició davant el Tribunal Constitucional del recurs d'inconstitucionalitat pel Parlament o pel Govern.	357
b) Dictamen previ a la interposició davant el Tribunal Constitucional de conflicte de competència pel Govern	358
c) Dictamen previ a la interposició davant el Tribunal Constitucional de conflicte en defensa de l'autonomia local	359
3. El Síndic de Greuges.	359
3.1. El control de l'Administració i la defensa dels drets dels ciutadans mitjançant la institució de l' <i>Ombudsman</i>	359

3.2. Regulació.	360
3.3. Naturalesa i posició institucional	361
3.4. Estatut jurídic	363
3.5. Organització	366
3.6. Funcions i àmbit d'actuació	366
3.7. Competències	368
3.7.1. La investigació i la resolució de queixes i d'actuacions iniciades d'ofici	368
3.7.2. La sol·licitud de dictamen al Consell de Garanties Estatutàries	370
3.7.3. L'actuació com a Autoritat Catalana per a la Prevenió de la Tortura	370
3.7.4. Altres competències	371
3.8. Relacions amb el Parlament.	371
4. La Sindicatura de Comptes	373
4.1. El control de la despesa pública en els sistemes democràtics.	373
4.2. Regulació.	373
4.3. Naturalesa i posició institucional	374
4.4. Composició i estatut jurídic dels membres	376
4.5. Organització	377
4.6. La funció fiscalitzadora: objecte, àmbit, iniciativa, paràmetre i efectes	378
4.7. Resultats de la funció fiscalitzadora i tramitació parlamentària	380
4.7.1. Aspectes generals	380
4.7.2. La memòria anual. L'Informe de fiscalització sobre el Compte general de la Generalitat.	380
a) Dictamen de la Comissió de la Sindicatura de Comptes del Parlament.	381
b) Resolució del Ple	382
4.7.3. Els informes de fiscalització dels ens integrants del sector públic de la Generalitat	382
4.7.4. Els informes de fiscalització de la comptabilitat dels processos electorals.	382
4.7.5. Informe anual sobre el Compte general de les corporacions locals.	383
4.7.6. Els informes de fiscalització sobre els ens del sector públic local i els informes de fiscalització sobre les universitats públiques.	383
4.7.7. La memòria anual d'activitats i el Compte de la Sindicatura de Comptes	383
5. El Consell de l'Audiovisual de Catalunya.	384

5.1. Regulació i antecedents	384
5.2. Naturalesa i posició institucional	385
5.3. Composició i estatut jurídic dels membres	386
5.4. Organització	387
5.5. Competències	387
5.6. Relacions amb el Consell Estatal de Mitjans Audiovisuals . . .	388
Bibliografia	389

CAPÍTOL X. L'ORGANITZACIÓ I EL RÈGIM JURÍDIC DE L'ADMINISTRACIÓ

DE LA GENERALITAT	391
1. La potestat d'autoorganització de l'Administració de la Generalitat	392
2. L'Administració de la Generalitat	393
2.1. Principis d'actuació	393
2.2. Marc normatiu	394
2.3. L'organització administrativa	395
2.3.1. L'Administració activa	395
a) El president i el Govern.	396
b) El conseller primer i el vicepresident.	396
c) Els consellers i els departaments	397
d) Els alts càrrecs de l'Administració.	398
e) Les subdireccions generals, els serveis, les seccions i els negociats	400
2.3.2. Els òrgans territorials.	401
2.3.3. Els òrgans consultius de l'Administració	402
2.3.4. Els organismes autònoms.	402
2.3.5. L'Administració corporativa.	403
3. Els òrgans consultius del Govern	404
3.1. La Comissió Jurídica Assessora	405
3.2. El Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya	407
4. L'actuació administrativa	407
4.1. Marc competencial i delimitació de la matèria	408
4.2. La regulació legal sobre l'actuació administrativa de la Generalitat	409
5. El personal al servei de l'Administració de la Generalitat.	411
5.1. Marc competencial	411
5.2. La regulació legal en matèria de personal al servei de l'Administració de la Generalitat	412
5.2.1. Tipus de personal.	413
5.2.2. Selecció del personal	414
5.2.3. Estatut personal.	414
Bibliografia	415

CAPÍTOL XI. L'ORGANITZACIÓ TERRITORIAL DE CATALUNYA	417
1. Marc constitucional i estatutari	418
2. Les competències de la Generalitat sobre el règim local	419
3. La legislació catalana sobre el règim local	420
4. El municipi	421
4.1. El municipi: règim jurídic general	421
4.2. El règim especial de Barcelona	423
5. L'àrea metropolitana de Barcelona	425
6. La vegueria	427
6.1. El referent provincial	427
6.2. La vegueria com a nova realitat institucional	429
6.3. El règim jurídic de les vegueries	431
6.4. El règim transitori de les diputacions	433
7. La comarca	434
7.1. La tradició comarcal a Catalunya	434
7.2. La comarca en l'Estatut	435
7.3. El desenvolupament legislatiu de l'organització comarcal	436
7.4. El règim jurídic de les comarques	437
7.4.1. Organització	437
7.4.2. Competències	438
8. El règim institucional propi de la Vall d'Aran	440
9. El finançament local	441
Bibliografia	443
CAPÍTOL XII. EL PODER JUDICIAL A CATALUNYA	451
1. Els antecedents de la Segona República: el poder judicial i el Tribunal de Cassació	448
2. El quadre competencial de la Constitució del 1978 i de l'Estatut d'autonomia del 1979	449
2.1. Aspectes generals	449
2.2. La clàusula subrogatòria	450
2.3. Les competències en matèria de personal	452
2.4. Les competències en mitjans materials	453
2.5. Les competències d'organització i el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya	454
3. El títol III de l'Estatut d'autonomia del 2006	455
3.1. El significat simbòlic del títol III	455
3.2. El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya	456
3.3. El fiscal superior de Catalunya	457
3.4. El Consell de Justícia de Catalunya	457
3.4.1. Propostes preestatutàries sobre el govern de l'Administració de justícia	457

3.4.2. La regulació originària de l'Estatut	459
3.4.3. Les prescripcions normatives de la STC 31/2010 sobre el Consell de Justícia de Catalunya	461
3.5. Les competències de la Generalitat sobre l'Administració de justícia	462
3.5.1. Competències en mitjans personals	462
3.5.2. Competències en mitjans materials	463
3.5.3. Competències sobre magistrats, jutges i fiscals	463
3.5.4. Altres competències	464
3.5.5. La nova clàusula subrogatòria	464
Bibliografia	465
CAPÍTOL XIII. LES COMPETÈNCIES DE LA GENERALITAT	467
1. El repartiment de competències	468
1.1. El concepte de competència	468
1.2. El repartiment de competències: una operació complexa	469
1.3. El marc constitucional de referència	471
1.4. El territori com a límit competencial.	472
2. El sistema de repartiment de competències en l'Estatut del 1979 i els problemes de funcionament	476
3. El sistema de repartiment de competències en l'Estatut del 2006: elements per a la superació de l'Estatut del 1979 i grau de consecució	478
3.1. La tipologia competencial	479
3.1.1. Les competències exclusives.	479
3.1.2. Les competències compartides.	481
3.1.3. Les competències executives	483
3.2. Criteris i principis tendents a preservar el nivell competencial de la Generalitat	484
3.3. Les llistes de submatèries	486
4. La regulació extraestatutària de competències	489
4.1. Les lleis marc.	489
4.2. Les lleis orgàniques de transferència i de delegació	490
4.3. Les lleis d'harmonització.	491
5. Els reials decrets de traspassos	492
6. Els conflictes de competència entre l'Estat i la Generalitat	494
6.1. Les diferents vies per a la resolució dels conflictes	494
6.2. La via negocial.	495
6.3. La via jurisdiccional.	496
6.3.1. Delimitació entre la jurisdicció contenciosa i la jurisdicció constitucional en la resolució dels conflictes competencials: classes de conflictes	496

6.3.2. Característiques principals dels procediments de resolució de conflictes davant el Tribunal Constitucional	498
a) El conflicte positiu de competències	498
b) El conflicte negatiu de competències.	502
c) El recurs d'inconstitucionalitat	503
d) El procediment autònom establert en el títol V LOTC	505
6.4. La via coactiva: l'execució forçosa	506
Bibliografia	508

CAPÍTOL XIV. LES RELACIONS INSTITUCIONALS DE LA GENERALITAT AMB L'ESTAT I AMB LA UNIÓ EUROPEA. L'ACCIÓ EXTERIOR DE LA GENERALITAT . . .	511
1. Introducció	513
2. Les relacions institucionals de la Generalitat amb l'Estat i amb altres comunitats autònomes	514
2.1. Les relacions de col·laboració. Principis generals.	515
2.1.1. Principals mecanismes multilaterals de col·laboració.	516
a) Els deures d'informació i d'assistència.	516
b) La coordinació.	518
c) Les conferències sectorials.	519
d) Altres òrgans mixtos amb funcions d'estudi, consultives i de proposta.	520
e) Les conferències de presidents de l'Estat autonòmic	521
2.1.2. Mecanismes bilaterals de col·laboració	521
a) Els convenis entre la Generalitat i l'Estat	521
b) La Comissió Bilateral Generalitat-Estat	522
2.1.3. Els convenis i els acords de col·laboració entre la Generalitat i altres comunitats autònomes	523
2.2. La participació de la Generalitat en les institucions centrals de l'Estat	524
2.2.1. El Senat com a cambra de representació territorial i la designació dels senadors pel Parlament de Catalunya	524
2.2.2. La participació en el procediment legislatiu estatal	527
a) La tramesa d'una proposició de llei a les Corts Generals	527
b) La sol·licitud al Govern de l'Estat d'adopció d'un projecte de llei.	528
c) La sol·licitud a òrgans centrals de l'Estat de transferència o delegació de competències o d'atribució de facultats legislatives	528

2.2.3. La participació en la designació de membres d'òrgans constitucionals i de representants en els organismes econòmics i socials.	528
2.2.4. La participació en l'ordenament general de l'activitat econòmica	530
2.2.5. La participació autonòmica en l'exercici de competències estatals	530
3. Les relacions de la Generalitat amb la Unió Europea	533
3.1. Aspectes generals.	533
3.2. La participació en la formació de la voluntat estatal davant la Unió Europea	534
3.2.1. La Conferència per a Afers Relacionats amb la Unió Europea	535
3.2.2. Les conferències sectorials	536
3.2.3. El diàleg bilateral	537
3.2.4. El dret a la informació	538
3.2.5. La participació dels parlaments autonòmics en el control del principi de subsidiarietat.	539
3.3. El desenvolupament i l'aplicació del dret europeu	539
3.3.1. L'execució (desplegament i aplicació) del dret europeu .	540
3.3.2. La gestió dels fons europeus	541
3.3.3. La responsabilitat de l'Estat davant les institucions europees per l'aplicació i l'execució autonòmiques del dret europeu.	542
3.4. La participació indirecta o directa en les institucions europees	543
3.4.1. La delegació de la Generalitat davant la Unió Europea . .	544
3.4.2. La Conselleria per a Afers Autonòmics en la Representació Permanent d'Espanya davant la Unió Europea.	545
3.4.3. La participació directa a la delegació espanyola en òrgans seus europeus.	546
3.4.4. El Comitè de les Regions	547
3.4.5. L'accés al Tribunal de Justícia de la Unió Europea.	548
4. L'acció exterior de la Generalitat	549
4.1. La matèria «relacions internacionals» i les comunitats autònomes.	549
4.2. La Generalitat i els tractats internacionals celebrats per l'Estat espanyol	552
4.2.1. La sol·licitud al Govern de l'Estat de conclusió de tractats	552
4.2.2. El dret a la informació	553

4.2.3. La participació en les delegacions negociadores espanyoles	554
4.2.4. L'execució dels tractats internacionals	555
4.3. Els acords de col·laboració subscrits per la Generalitat	557
4.4. L'actuació exterior de la Generalitat	558
4.4.1. Els mandats estatutaris d'actuació i projecció exteriors	558
4.4.2. La cooperació regional	559
4.5. L'estructura institucional de la Generalitat dedicada a l'acció exterior	561
4.5.1. Òrgans de la Generalitat competents en acció exterior	561
4.5.2. Les oficines de la Generalitat a l'exterior	562
4.5.3. Les comunitats catalanes a l'exterior	563
Bibliografia	563
CAPÍTOL XV. LES FINANCES DE LA GENERALITAT	567
1. Els principis constitucionals sobre el finançament autonòmic	569
1.1. L'ordenació dels recursos financers d'acord amb els principis constitucionals	570
1.1.1. Els recursos financers destinats a garantir la suficiència	570
1.1.2. Els recursos financers destinats a garantir la solidaritat	571
1.1.3. Els recursos financers destinats a garantir l'autonomia financera	572
1.2. La coordinació amb la Hisenda estatal	572
1.3. El caràcter obert del model constitucional: el règim comú, el règim de concert o conveni i el règim especial de Canàries	575
2. El Finançament de Catalunya: l'Estatut i la Llei orgànica de finançament de les comunitats autònomes	578
2.1. El finançament en l'Estatut del 1979	578
2.2. La Llei orgànica de finançament de les comunitats autònomes i l'evolució del model de finançament del règim comú	580
2.3. Bilateralitat i multilateralitat: la Comissió Mixta Estat-Generalitat i el Consell de Política Fiscal i Financera.	585
2.4. L'Estatut del 2006 i el nou model de finançament	587
2.4.1. La connexió entre suficiència i solidaritat	588
2.4.2. La concreció estatutària de l'autonomia financera.	590
2.4.3. Coordinació i bilateralitat	594
a) La transparència en les relacions fiscals i financeres i la lleialtat institucional	594
b) La Comissió Mixta d'Asser Econòmics i Fiscals Estat-Generalitat.	596
c) L'Agència Tributària de Catalunya.	598
d) Els òrgans economicoadministratius	599

2.5. El compromís de l'Estat d'invertir en infraestructures a Catalunya	600
3. El sistema de finançament derivat de l'acord del Consell de Política Fiscal i Financera del 2009	602
3.1. Objectius	602
3.2. Recursos del sistema	604
3.3. La capacitat normativa sobre els tributs cedits	607
4. Els recursos de la Generalitat de Catalunya	609
4.1 Els recursos del nou model de finançament	609
4.1.1. Els tributs cedits	609
4.1.2. El Fons de garantia de serveis públics fonamentals	610
4.1.3. El Fons de suficiència global	611
4.1.4. El Fons de competitivitat	611
4.2. Els recursos propis	612
4.2.1. Els tributs propis	612
4.2.2. Els recursos procedents d'operacions d'endeutament	614
4.3. Els fons europeus	615
Bibliografia	616

PRESENTACIÓ

Presentàvem l'any 2008 la primera edició d'aquesta obra com la continuació d'un treball anterior (*Dret Públic de Catalunya*, CEDECS, 2001), però amb tota la càrrega de novetat que, en la panoràmica del dret públic de Catalunya, implicava comptar amb un nou Estatut d'autonomia —la Llei orgànica 6/2006, del 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya. Dèiem aleshores que aquella reforma no comportava tan sols un canvi o una adaptació menor del vell Estatut del 1979, sinó que significava l'entrada en escena d'una norma institucional bàsica qualitativament diferent de l'anterior, portadora d'unes propostes normatives que reformulaven els fonaments de l'estructura de l'autonomia política de Catalunya. També aleshores, i malgrat els recursos d'inconstitucionalitat interposats contra l'Estatut del 2006, consideràrem convenient que la nova edició del llibre no s'esperés a conèixer la decisió de la justícia constitucional, la qual finalment no s'esdevingué fins quatre anys més tard.

I ho férem per diverses raons. Primer de tot, perquè els autors d'aquesta obra estàvem perfectament convençuts de la constitucionalitat de l'Estatut del 2006, però també perquè crèiem que era positiu que quedés explicat el sistema originari derivat de l'Estatut del 2006, per poder-lo contrastar, si més endavant fos necessari —i així ha estat—, amb allò que s'ha amputat i amb allò que ha restat vigent d'aquell sistema. Per això, una de les finalitats d'aquesta nova edició és la d'incorporar el resultat de tot aquell procés posterior a l'aprovació de l'Estatut, tant pel que fa a les sentències que resolgueren el recurs d'inconstitucionalitat interposats contra l'Estatut del 2006 (especialment la Sentència del Tribunal Constitucional 31/2010, del 28 de juny), com l'obra normativa de les institucions pròpies que al llarg d'aquests anys ha derivat d'aquell nou marc.

De la Sentència, se'n fa una lectura pausada i integrada amb el text estatutari, la qual cosa, en línies generals, porta al convenciment que, malgrat la forma contundent en què s'expressa sobre la inconstitucionalitat d'alguns dels aspectes més innovadors introduïts per la reforma estatutària (o en fa una interpretació conforme), allò que de fet es porta a la decisió final moltes vegades no té un efecte directe d'inconstitucionalitat (per exemple, en els raonaments sobre les llengües vehiculars o sobre les clàusules «en tot cas» de les normes estatutàries competencials); d'aquesta manera, en aquests aspectes l'Estatut continua essent vigent per a tots els operadors jurídics, i en conseqüència caldrà estar atents a l'aplicació concreta en conflictes futurs per conèixer amb certesa l'abast real de la STC 31/2010.

Pel que fa a les novetats normatives derivades del nou marc estatutari, són força nombroses, i moltes d'elles han estat condicionades per la mateixa STC 31/2010, tot i que també per les noves directrius de la majoria parlamentària i del nou Govern que s'ha format en aquesta IX legislatura. Aquestes novetats s'incorporen a l'obra, doncs, amb el benentès que continuarà necessitant, com és lògic, una actualització periòdica.

L'obra es compon de les aportacions de diversos professors procedents de diferents universitats catalanes i de lletrats del Parlament de Catalunya. De la Universitat de Barcelona hi han participat Miguel Á. Aparicio i Joan Vintró; de la Universitat Autònoma de Barcelona, Mercè Barceló; de la Universitat de Girona, Xavier Arbós, i de la Universitat Rovira i Virgili, Jaume Vernet. Antoni Bayona, Fernando Domínguez, Pere Sol i Imma Folchi són lletrats del Parlament de Catalunya, i els dos primers, a més, professors de la Universitat Pompeu Fabra i de la Universitat Autònoma de Barcelona respectivament.

Mercè Barceló i Joan Vintró han coordinat formalment i materialment el conjunt de l'obra respectant la posició de cada autor o autora (l'autoria s'indica en cada capítol), però dotant-la d'unitat. Així mateix, ha intervingut en la redacció, pel que fa a l'assessorament lingüístic i la correcció d'estil, Ariadna Barcelona.

Dret públic de Catalunya es continua estructurant, com en l'edició anterior, en quinze capítols, cada un dels quals s'acompanya de bibliografia específica. Els tres primers capítols són de caràcter introductor i tenen l'objectiu d'explicar els diversos estadis històrics de l'autogovern de Catalunya, i la posició de Catalunya, des d'una perspectiva jurídica, en l'Estat autonòmic. L'estudi normatiu estatutari fa referència, en primer lloc, en el capítol IV, als elements definidors —estructurals i simbòlics— de Catalunya com a nacionalitat constituïda en comunitat autònoma en aquesta forma d'organització territorial de l'Estat. Expost aquest marc general, el capítol V es dedica a l'estudi dels drets i deures de la ciutadania i dels principis rectoris. El capítol VI versa sobre les fonts del dret a Catalunya, partint de l'Estatut d'autonomia com a norma cabdal de l'ordenament jurídic català, i sobre les relacions d'aquest darrer amb l'ordenament jurídic de l'Estat. Seguidament, s'obre un bloc de sis capítols (capítols VII a XII)

dedicat a l'examen de les normes estatutàries organitzatives de les institucions i els òrgans de la Generalitat, a l'organització territorial i al poder judicial. Finalment, els tres darrers capítols (capítols XIII a XV) contenen el bloc competencial, en què s'estudien les competències de la Generalitat, les relacions orgàniques de la Generalitat amb l'Estat, la Unió Europea i l'acció exterior, i les finances de la Generalitat.

Amb aquesta estructura, el llibre pretén oferir una visió completa i sistemàtica de tots els elements essencials del dret públic de Catalunya que serveixi tant per a estudiants universitaris de l'assignatura i estudiosos de la disciplina, com per als qui necessiten un suport doctrinal en el vessant jurídic de l'exercici de la funció pública a Catalunya. Ells són els que ens podran dir si s'ha assolit aquest objectiu.

MERCÈ BARCELÓ
JOAN VINTRÓ
Coordinadors